

IN MEMORIAM TÓTH FERENC (1928–2025)

Tóth Ferenc Liszt Ferenc-díjas karnagy a Komlói Színház- és Hangversenyteremben a „Történetek a muzsikáról c. nagyszerű sorozatának egyik előadásán (2016)

... Ilyen az ember. Egyedüli példány.

Nem élt belőle több és most sem él

(...)

a nagy időn se lesz hozzá hasonló.

(Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd)

2025. november 21. délután 6 óra előtt néhány perccel. A komlói Színház- és Hangversenyterem aulájában gyülekeznek az emberek. Nemsokára fontos esemény veszi kezdetét: a város zeneiskolájának megalapítása 70. évfordulójára rendezett hangverseny. Az iskola, amely Erkel Ferenc nevét viseli, azóta AMI-vá bővült: 50 éve a zenei tagozat kiegészült a képzőművészettel, majd 25 éve a néptánc és népzene tagozat is csatlakozott. Így tulajdonképpen hármas évfordulót ünnepelhetünk!

Sorra érkeznek a vendégek, szülők, hozzátartozók, meghívottak. Egyszer csak azon kapom magam, hogy szemem a gyülekező közönséget pásztázza: egy vékony, mosolygós, mozgékony alakot keres, aki eddig minden zenei rendezvényt megtisztelt jelenlétével. A múlt kiterjesztése a mára nem tart sokáig: hamar tudatosul bennem, hogy a keresett sziluett soha többé nem tűnik fel sem itt, sem másutt... Tóth Ferenc Liszt Ferenc-díjas karnagy, mindenki Feri bácsija 2025. február 5-én 96 évesen elhagyta a földi létet, s ahogy ilyenkor mondani szokás, már az égi kórust vezényli.

Mindenkit váratlanul ért a halála, mert bár 96 éves volt, senki nem gondolt a közelében a múlandóságra. Előző napokban még a városi buszon látták többen is. A hír gyorsan szétfutott, és aznap este a Kodály iskola, régi munkahelye udvarán egy kis csapat gyűlt össze volt tanítványaiból, hogy mécsesek gyújtásával emlékezzenek az eltávozottra.

Alig egy hónappal később, december 19-én újra benépesült a Színház –és Hangversenyterem előtere és környéke. A város vezetősége, élén Polics József polgármesterrel, kórustalálkozóra siettek, ugyanabba az épületbe, ahol az iskolaalapítás évfordulóját ünnepelték. A megye több kórusa adott műsort, hogy ünnepélyesen felavassák az épületen elhelyezett új táblát. Ezentúl Tóth Ferenc Liszt Ferenc-díjas karnagy nevét viseli a város kulturális életének központja. Egy nappal később, 2025. december 20-án töltötte volna be életének 97-ik évét...

<http://komloiujsg.hu/melto-fohajtas-toth-ferenc-emleke-elott-korusok-hangversenye/>

2016-ban a Komlói Színház- és Hangversenyterem vezetői egy előadásorozatra kérték fel a Kodály Zoltán Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivál alapítóját, Tóth Ferenc Liszt Ferenc-díjas karnagyot. A színház aulájában havonta megtartott összejövetel nagy érdeklődésnek örvendett. Feri bácsi mesélt, az iskoláról, a kórusutakról, a gyerekekről, az akkori hatalom által támasztott nehézségekről. Közben hol a táblára rajzolt lendületes vonásokkal, hol egy verset mondott el, hol megénekeltette a közönséget, – akik jórészt az ő hajdani tanítványai voltak, – hol ő maga énekelt. Beszélt arról, hogy a természetben minden élőlény tudja a dolgát, de az ember... Anekdotázott, emlékezett, sziporkázott...minden a fejében volt, csodálatos memória! Élmény volt hallgatni!

[Történetek a muzsikáról 1-9.](#)

2018. decemberében, Feri bácsi 90. születésnapjára a város kulturális egyesületeinek összefogásából megszületett a „Történetek a muzsikáról” előadás-sorozat videó változata, amelynek első példányát a Magyar Kultúra Napján Aranyos László – a sorozat ötletgazdája – adta át Feri bácsinak.

2018. november 27-én a Települési Értéktár Bizottság Tóth Ferenc zenepedagógiai módszerét települési értéké nyilvánította, és felvette a Komlói Települési Értéktárba. Így a Kodály-módszer sajátos komlói változata, amelyet Feri bácsi élete munkájával épített fel, hivatalosan is a város jelképe, büszkesége lett.

MEGÚJULT SÍREMLÉKKEL ÉS OKOSKŐVEL TISZTELEGTEK TÓTH FERENC EMLÉKE ELŐTT KOMLÓN

Ünnepélyes megemlékezés keretében adták át Tóth Ferenc Liszt Ferenc-díjas karnagy, Komló város díszpolgárának megújult síremlékét a komlói temetőben. Az eseményen egy modern „okoskő” felavatásával is tisztelegtek a város és a magyar zenei élet meghatározó alakjának életműve előtt

<http://komloiujsg.hu/megujult-siremlekkel-es-okoskovel-tisztelegtek-toth-ferenc-emleke-elott-komlon/>

Tóth Ferenc karnagy sírjának államilag védetté tételét, (azaz felvételét az un. nemzeti sírkertbe,) Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója javasolta a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság számára, amelyet az el is fogadott. Ezzel a sír a Nemzeti Örökség Intézetének felügyelete alá került és megtalálható az online adatbázisukban is:

<https://intezet.nori.gov.hu/public/nemzeti-sirkert/komlo/komloi-temeto/toth-ferenc-2>

„Feri bácsi halálának első évfordulójára Hoppál Péter országgyűlési képviselővel, (aki maga is kóruskarnagy és régóta nagy tisztelője,) és Polics Józseffel, Komló város polgármesterével közösen kezdeményeztük egy szép síremlék közös állítását, illetve Komló temetőjének megjelölését a nemzeti sírkertbe tartozó sírokat magába foglaló temetkezési helyeket jelölő ún. okos parcellakövel, (amelyen a gravírozott QR-kód a fenti linkre mutat a mi honlapunkon).

Az okos parcellakövekről bővebb információ az interneten, „okos parcellakő avatás” címszó alatt olvasható.

A fekete gránit sírkövet, amelyen Bartók Béla: „Levél az otthoniakhoz” című kórusművének szövege olvasható, (ld. csatolt fotó), a Nemzeti Örökség Intézete adományozta, ill. készítette és állíttatta fel a helyszínen, míg a Fritz Mihály szobrászművész által készített bronz domborművet Komló Város Önkormányzata (Polics József polgármester) finanszírozta, a komlói Kodály Zoltán Általános Iskolát fenntartó Pécsi Egyházmegye (Dr. Felföldi László megyéspüspök) segítő pénzügyi támogatásával.”

Az információt Móczár Gábor, a Nemzeti Örökség Intézete főigazgatója osztotta meg velünk.

Feri bácsi nagyon nehezen élte meg, hogy az iskolában már nincs rá többé szükség. Nyugdíjba menetele után napokat töltött a Mecsek erdeiben, csak róva az utakat, nem kirándulásképpen, hanem hogy nehezzé vált szíve a természetben nyugalmat találjon. Kórusaival nem egyszer énekelte el Weöres Sándor Kodály Zoltán mesternek” ajánlott versre született Öregek c. kórusművet:

*dolgos kezekre,
áldó kezekre
senkinek sincsen szüksége többé.
(...)
hetven nehéz évtől leláncolva várják
egy jóságos kéz,
rettenetes kéz,
ellentmondást nem tűrő kéz
parancsszavát:*

„No gyere, tedd le.”

Tóth Ferenc, Feri bácsi élete és halála emlékezetembe idézi dr. Kovács Géza, Géza bácsi – a zenei munkaképesség-gondozás pedagógiai programjának megalkotója - életét és halálát... Vele készített interjút a szintén Komlóról elszármazott, s 2011-ben baleset következtében elhunyt Gyöngyössy Zoltán fuvolaművész.

Az interjú végén a Tanár úr így fogalmazott:

„Ha be kell fejeznünk, az olyan legyen, mint a virág, amikor lehull. Ne legyünk mások terhére, és ne kerüljünk magunk se megalázott sorba. Hát ilyen egyszerű... (Parlando 1994./1.)

Feri bácsi is így fejezte be. Itt hagyott nekünk egy valóban nem csak hosszú, de rendkívüli tartalommal bíró életművet, rengeteg szeretetteli emléket a szívünkben.

Adja Isten, hogy jól tudjunk gazdálkodni ezzel a gazdag hagyatékkal!